

پایش بازار

OIL AND NATURAL GAS PRICES (as of 11:50 AM CT 06/25/2021)

	Price	Change	%Change	Contract
WTI	74.03	+0.73	+1.00%	AUG 2021
Brent	76.09	+0.53	+0.70%	AUG 2021
Natural Gas (Nymex)	3.492	+0.074	+2.17%	JUL 2021

OIL AND NATURAL GAS PRICES (as of 09:44 AM CT 06/18/2021)

	Price	Change	%Change	Contract
WTI	71.78	+0.74	+1.04%	JUL 2021
Brent	73.50	+0.50	+0.68%	AUG 2021
Natural Gas (Nymex)	3.238	-0.015	-0.46%	JUL 2021

بویایی های بازار

۱- قیمت های نفت از هم اکنون در کریدور بالاتری نسبت به گذشته حرکت می کنند. قیمت نفت برنت از ۷۵ دلار هر بشکه گذشته و در روز جمعه به ۷۶.۰۹ دلار هر بشکه برای تحویل در ماه اوت در بازار لندن رسید. قیمت نفت وست تگزاس اینترمدییت در بازار کاشینگ به ۷۴.۰۳ دلار هر بشکه رسید. قیمت گاز طبیعی به ۳.۵ دلار هر میلیون بی تی یو در بازار بورس نیویورک رسید که نشان دهنده بالارفتن قیمت گاز طبیعی مایع شده (ال ان جی) نیز می باشد. مخازن گازی در آمریکا و اروپا کمتر گاز طبیعی را ذخیره کرده و برخی از نیروگاه ها در اروپا مجدداً به زغال سنگ رو آورده اند. در بخش نفت خام نیز انبارهای نفتی نسبت به گذشته نفت کمتری را در خود جای داده و پیش بینی ها حاکی از کمبود عرضه نسبت به تقاضا در سطح جهانی است. در این حالت همه چشم ها به اوپک و متحدانش دوخته شده تا در جلسه اول ژوئیه توافق کنند تا عرضه بیشتری را در بازار سرازیر کنند. ایران و تولید قلیل نفت خام او در این چارچوب اهمیت پیدا می کند.

تفسیر هفته

۲- قیمت نفت در سه شنبه هفته گذشته از نقطه عطف ۷۵ دلار هر بشکه بالاتر رفت. به گفته پاتریک پویان مدیرعامل توتال انرژی، قیمت نفت می تواند به ۱۰۰ دلار هر بشکه نیز برسد، اما بدیهی است که دوباره کاهش می یابد. علت کاهش به نظر صاحبانظران می تواند بیشتر شدن تولید نفت های غیرمتعارف از جمله نفت شیل و همچنین سودآور شدن تولید انرژی های تجدیدپذیر باشد. مدیرعامل اکسون موبیل نیز گفته با توجه به عدم سرمایه گذاری های مکفی در صنعت نفت در پس از بروز شیوع کووید ۱۹، احتمال بالارفتن نفت و رسیدن به ۱۰۰ دلار هر بشکه طبیعی است. همچنین بانک

آمریکا از احتمال صعود قیمت هر بشکه نفت تا ۱۰۰ دلار در پی افزایش تقاضا و کمبود عرضه در سال ۲۰۲۲ خبر داد. این بانک پیش‌بینی کرد افزایش تقاضا برای نفت در ۱۸ ماه آینده از میزان عرضه پیشی گرفته و باعث کاهش بیشتر سطح ذخایر شده و زمینه را برای رشد قیمت نفت تا ۱۰۰ دلار مهیا می‌کند. به گفته رئیس شرکت ماگلان کاپیتال تقاضای فوق‌العاده، تورم، و فشار سهامداران به گول‌های نفتی برای کاهش چشمگیر آلاینده‌گی ممکن است در سه سال آینده به بحران نفتی منجر شده و قیمت‌های نفت و بنزین افزایش پیدا کند. قیمت نفت از اکنون تا پایان سال ۲۰۲۱ به شکل قابل توجه و به میزان مستمر افزایش پیدا خواهد کرد. به گزارش گلدمن ساکس بدلیل اضافه شدن سریع فعالیت‌های اقتصادی در پس از شیوع بیماری کووید-۱۹، گسترش واکسیناسیون در نقاط مختلف جهان، و همچنین محدودیت‌های اخیر برای عرضه نفت خام نباید انتظار داشت که قیمت نفت خام همچنان پایین باشد. به گفته این شرکت مالی و مشاوره‌ای قیمت نفت برنت از سه ماهه سوم سال ۲۰۲۱ بالای ۸۰ دلار هر بشکه خواهد بود. به نظر این موسسه تقاضای جهانی نفت در ماه گذشته میلادی ۹۵ میلیون بشکه در روز بود که در ماه ژوئن به مقدار ۹۷ میلیون بشکه در روز رسیده است. در حالیکه انتظار می‌رود که تقاضای نفت در سه ماهه چهارم ۲۰۲۱ به ۹۹ میلیون بشکه در روز برسد. در پنجشنبه اول ماه ژوئیه (۱۰ تیر) ۲۳ وزیر نفت و انرژی کشورهای عضو ائتلاف اوپک پلاس در جلسه‌ای مجازی وضعیت بازار را بررسی و برای بیشتر کردن سهمیه کشورها در تولید نفت خام تصمیم می‌گیرند. پیش‌بینی برخی از کارشناسان صنعت نفت اضافه شدن ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار بشکه در روز به تولید فعلی اوپک+ است. یادآوری می‌گردد که اوپک+ در ماه مه ۲۰۲۰ تصمیم گرفت که از تولید ائتلاف مقدار ۹.۷ میلیون بشکه در روز کم کند تا قیمت‌های نفت از منفی بودن بیرون بیایند. پس از آن به تدریج به کشورها اجازه داده شد که بر تولید خود بیفزایند. مقدار کاهش در ماه ژوئن ۲۰۲۱ مقدار ۶.۶ میلیون بشکه در روز از مقدار قبلی بود. دبیرخانه اوپک پیش‌بینی کرده که تقاضای جهانی از مقدار ۹۵.۲۶ میلیون بشکه در روز به ۹۸.۱۸ میلیون بشکه در روز در سه ماهه سوم و ۹۹.۸۲ در سه ماهه چهارم ۲۰۲۱ برسد. بنابراین تولید کشورهای اوپک+ باید افزایش یافته تا بازار به تعادل برسد. ورود بیشتر نفت ایران در این چارچوب قابل تحلیل است که در زیر به آن می‌پردازیم.

۳- ششمین دور از مذاکرات ما بین ایران و کشورهای عضو برجام در وین خاتمه یافت. اکنون بنا بر گزارش لورا روزن که به مذاکره‌کنندگان دسترسی دارد، مشخص نیست که آیا ظرف ۱۰ روز آینده مذاکرات مجدداً شروع خواهد شد یا نه. توافق مابین ایران و آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد دسترسی به اطلاعات سایت‌های هسته‌ای ایران نیز امروز به پایان رسید. به گفته روزن یک مقام وزارت خارجه آمریکا گفته است که موضوعات متعددی هنوز باقی است که بر سر آن توافق نشده است. همچنین این دیپلمات معتقد است که تا بی‌نهایت نمی‌توان مذاکره کرد. وزیر خارجه آمریکا در پاریس می‌گوید که ما کاری را نمی‌کنیم که بر اساس منافع ملی آمریکا باشد. نماینده روسیه در

مذاکرات وین از توافق قریب الوقوع در دور هفتم مذاکرات سخن می گوید. از زمانی که رئیس جمهور آمریکا ترامپ در ۲۰۱۸ از این توافق خارج و تحریم هایی را در حوزه انرژی بر ایران بار دیگر اعمال کرد، بسیاری از پالایشگاه های دنیا مجبور شدند چشم بر نفت خام ایران ببندند و ایران نیز نفت کمتری از مقدار ظرفیت خود استخراج کند. هم اکنون چشم انداز نسبتاً بهتری از بازگشت آمریکا به برجام و برداشته شدن تحریم های نفتی ایران به گوش می خورد. این در حالی است که آژانس بین المللی انرژی در گزارش بازار نفت خود اعلام کرد ایران می تواند تا سال ۲۰۲۲ میزان تولید نفت خود را به ۳.۸ میلیون بشکه در روز برساند و در صورت برداشته شدن تحریم ها، به منبع اصلی رشد تولید نفت در جهان تبدیل شود. این مقدار، تولید ایران در قبل از خروج آمریکا از برجام در ۲۰۱۸ بوده است. به گزارش رویترز با رسیدن به توافق، ایران می تواند به سرعت میلیون ها بشکه نفت صادر کند. این کشور مقدمات این کار را صورت داده و انتظار می رود در مدت زمانی اندک از برداشته شدن تحریم ها، ایرانیان بتوانند تولید خود را به میزان پیش از تحریم ها برسانند. با این حال این کار به دلیل سرمایه گذاری اندک در میدان های نفتی و کاهش خروجی چاه های نفت، زمان بر خواهد بود. این مساله می تواند به ایران امکان بدهد که برای بیش از شش ماه، روزانه یک میلیون بشکه بیشتر صادر کند که برابر با یک درصد از عرضه جهانی است. با رهایی جهان از همه گیری کووید-۱۹ و احیای فعالیت های اقتصادی در سراسر دنیا، تقاضا برای سوخت نیز در حال افزایش است. تولید کنندگان نفت در اوپک و متحدانشان در صحبت درباره افزایش عرضه به بازار احتیاط به خرج می دهند که بخشی از آن به خاطر جلوگیری از شوک ناشی از بازگشت نفت ایران به بازار جهانی است. اطلاعات شرکت کپلر نشان می دهد در ماه های اخیر، ایران در اقدامی که ممکن است آمادگی برای ازسرگیری صادرات نفت باشد، میزان نفت خام خود را افزایش و آن را در نفتکش های خود ذخیره کرده است. برخی از این نفتکش ها در حال حاضر در آسیا حضور دارند که از دیرباز اصلی ترین بازار نفت ایران به شمار می آید. بنابراین شرکت کپلر در حال حاضر ۷۸ میلیون بشکه از نفت خام و میعانات ایران روی آب ذخیره شده است که این میزان در سال گذشته فقط ۴۱ میلیون بشکه بود. به گفته فریدون فشارکی ایران حدود ۱۲۰ میلیون بشکه نفت خام و میعانات را نیز در روی زمین ذخیره کرده که حدود یک سوم از آن در خارج از سرزمین خود و عمدتاً در چین است. با توجه به اینکه انتظار می رود در دوره هفتم مذاکرات وین توافق به امضا برسد، شرکت ملی نفت ایران در پی عقد قرارداد با مشتریان خویش است. به گفته رویترز مقامات ایرانی برای افزایش سریع تولید نفت خام در این کشور ابزار خوش بینی کرده اند. یک مقام برجسته در وزارت نفت ایران اوایل ماه جاری گفته بود بخش عمده از تولید نفت را میتوان در یک ماه بازیابی کرد. با این حال ناظران مدت زمانی بیشتر را برای این کار پیش بینی میکنند. به گفته سارا و خشوری در واشنگتن بازیابی ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار بشکه در دروز از تولید اضافی ایران در طول سه ماه از زمان برداشته شدن تحریم ها امکان پذیر و میزان ۱

میلیون تا ۱.۲ میلیون بشکه بازیابی تولید نفت در ۶ تا ۱۲ ماه از زمان برداشته شدن تحریم ها میسر است. در این میان روسیه گرچه بلحاظ سیاسی تمایل به هرچه زودتر به نتیجه رسیدن مذاکرات وین دارد، از لحاظ سیاست گذاری انرژی در این زمینه تحفظ دارد. الکساندر نوآک، معاون نخست وزیر روسیه و وزیر نفت پیشین این کشور می گوید: "بازگشت نفت ایران به بازار باید مورد بررسی قرار گیرد اما نخست، باید درک دقیقی از برنامه (بازگشت نفت ایران) و محدودیت های حجم وجود داشته باشد".

۴- در ایالات متحده آمریکا موضوع قدمت و کهنگی زیرساخت های مورد استفاده در سطح جامعه خودنمایی می کند. یکبار رئیس جمهور سابق آمریکا ترامپ گفته بود که برنامه من آن است که فرودگاه های آمریکا مانند فرودگاه های جنوب خلیج فارس نو و زیبا شوند. در روز گذشته ریزش یک ساختمان ۱۲ طبقه در نزدیکی میامی مجددا مسئله قدیمی بودن ساختمان های مورد استفاده مردم را به مقامات یادآوری کرد. بایدن پیشنهاد جاده طلبانه ای برای هزینه کردن ۳۰۰۰ میلیارد دلار در توسعه زیرساخت ها ارائه داد. نمایندگانی از دو حزب دمکرات و جمهوری خواه توانستند یک برنامه توسعه و نگاهداری جاده ها و پلها و تقویت اینترنت را به مقدار حدود ۱۰۰۰ میلیارد دلار برای تصویب به مجلسین پیشنهاد دهد. به گزارش آژانس اطلاعات انرژی وزارت انرژی آمریکا مقدار نفت خام در انبارهای آمریکا ۷.۴ میلیون بشکه در هفته جاری نسبت به هفته قبل که به ۱۱ ژوئن منتهی شد کمتر شد. بجای آن در چین مقدار نفت مصرفی ۴.۴ درصد در ماه مه نسبت به سابق افزایش یافت. در چنین فضایی بنظر گلدمن ساکس تقاضا نسبت به عرضه ۳ میلیون بشکه در روز بیشتر است.

۵- مسئله صادرات گاز به همسایگان شرقی ایران به انرژی های اولیه دسترسی ندارند. کشورهای پاکستان و افغانستان و از این دو مهمتر هند که در ۱۰ سال آینده بزرگترین واردکننده انرژی در جهان می شود، در زمره این وضعیت قرار می گیرند. بنابر نظر بهروز نامداری کارشناس مسائل انرژی لازمه ورود به بازارهای امروز انعطاف و تغییر رویکرد است تا حداقل اگر برنده نشویم عقب هم نمانیم. در هر حال ۲۰ درصد جمعیت پاکستان با حدود ۳۰۰ میلیون نفر جمعیت هیچگونه دسترسی به انرژی ندارند، بنابراین بازار بکر و بزرگی است. اما نکته مهم تر اینکه این کشور توان پرداخت بهای انرژی را ندارد. اما اوضاع پاکستان نسبت به گذشته متفاوت تر شده و به همین دلیل است که شاهد هجوم صادرکنندگانی مثل عربستان، قطر، آمریکا و روسیه برای احداث پایانه گاز طبیعی فشرده شده (ال ان جی) در این کشور هستیم. پاکستان اکنون ساز و کار خرید انرژی را لیبرالتر کرده، مصرف کنندگان گاز را با قیمت فوب خرید و فروش می کنند. موضوع احداث زیرساخت های انتقال گاز هم که با مشکل مواجه بود طی قراردادی در ۲۰۱۷ و تاسیس صندوقی برای پرداخت ها تا حدی رفع شده است. آنچه هنوز فرصت ورود به بازار پاکستان را پیش روی ما قرار می دهد آن است که عربستان

برنامه احداث پایانه ال ان جی را از بندر گوادر در نزدیکی مرز ایران به کراچی منتقل کرده و این امیدواری را برای ایران به وجود آورده که ساز و کاری اندیشیده شود تا از طریق ذخیره انرژی و یا تجارت به پاکستان برگردیم و با تجدیدنظر در قراردادهای به گونه ای پیش برویم که مشکل عدم پرداختها حل شود.

۶- و در غیاب ایران، هند به تدریج از نفت خاورمیانه فاصله گرفته و به منابع دیگری رو می آورد. در ماه گذشته هند مجموعاً ۴.۲ میلیون بشکه نفت در روز وارد کرده است. این مقدار گرچه از مقدار مشابه ماه سال ۲۰۲۰ بیشتر است، اما مقدار نفت وارداتی از عراق، عربستان، و امارات ۵۳ درصد نسبت به ماه گذشته کمتر است. به نظر می رسد که دولت هند یک برنامه استراتژیک برای کمتر کردن وابستگی انرژی به خاورمیانه دارد. سومین وارد کننده نفت در جهان اینک مقادیر بیشتری نفت از نیجریه، آمریکای لاتین، ایالات متحده، کانادا، و حتی قزاقستان خریداری می نماید. در سال ۲۰۱۹ هند مبلغ ۱۱۱.۹ میلیارد دلار و در سال ۲۰۲۰ مبلغ ۱۰۱.۴ میلیارد دلار نفت خام وارد کرده و بشدت از بالارفتن قیمت نفت آسیب پذیر است. در دو شکل زیر کم شدن وابستگی هند به نفت خاورمیانه و جایگزین شدن نقاط دیگر نشان داده شده است. گرچه هزینه حمل نفت خام کانادا و آمریکا بیشتر از خاورمیانه است، اما تعجب این جاست که نفت قزاقستان ابتدا به باکو و یا نورروسیسک حمل شده و از طریق دریای سیاه و یا خط لوله باکو-تفلیس -جیهان به دریای مدیترانه رسیده و با کشتی از مسیر خلاف متعارف از کانال سوئز به اقیانوس هند می رسد. گفته می شود که قزاقستان مقدار تخفیف قابل توجهی برای شرکت های هندی قائل شده است. در همین حال روسیه نیز مقدار نفت تحویلی خود

به مشتریان را که قرار است در نیمه اول ماه ژوئیه تحویل دهد کمتر کرده است. بنادر اصلی پرمورسک و نووروسیسک که مبادی عمده نفت تحویلی به نفتکش ها در جهت غربی می باشند، بنظر می رسد که با مشکلی که نمی دانیم چیست روبرو هستند. احتمالاً مقدار نفت تولیدی در سبیری غربی کاهش یافته و یا تعمیرات تابستانی در تاسیسات بندری می تواند عاملی جهت کم شدن نفت صادراتی روسیه باشد.

